

Asian Waterbird Conservation Fund

亞洲水鳥保育基金

PROJECT INFORMATION

Project Title:

Support of HUN Club's conservation and public awareness activities in W Mongolia

Project starting and finishing date:

June 2006 to September 2007

Name of organisation:

Har Us Nuur (HUN) Club

Project person in charge:

Sandagdorj Bayarhuu and Axel Bräunlich

CONTENT OF FINAL REPORT

1. Aims / Objectives

The main aim of the project is to raise awareness on wetland values and conservation among citizens of Hovd, western Mongolia through lectures, training in the field and public awareness activities.

2. Summary on Project Activities

The project has terminated before completion due to personnel movement in the organisation. A summary of the activities proposed and actually held are given below:

	<i>Proposed Activities</i>	<i>Actual Activities Organised</i>
1.	Field trips to wetland areas with professional trainers/leaders (10 field trips in total).	Four field trips were organised on: - 21 July 2006; - 23 / 24 September 2006; - 7 / 8 October 2006; and - 12/13 May 2007 (summary attached). There were 42 participants in total, including students, teachers, officer from Anti- Poaching Unit, staff from Nuur National Park Administration and adviser to WWF Altai-Sayan Field Office.

Asian Waterbird Conservation Fund

亞洲水鳥保育基金

	<i>Proposed Activities</i>	<i>Actual Activities Organised</i>
2.	Lectures (open for the public) at the university, focusing on wetland values and conservation, ecology of wetlands, threatened species living in wetlands etc.	Weekly lectures in ornithology for students of Khovd State University were started from the last week of October 2006.
3.	Launching an exhibition about the project, probably at the governmental building in Hovd (the boards could later be permanently displayed at the university).	NOT HELD.
4.	The activities can be accompanied by media coverage.	An article on the activities undertaken in the framework of the project has appeared, together with a photograph, in the Mongolian language Altai-Sayan newspaper. This is produced by WWF and about a 1000 copies a circulated in the region. Another two articles on the activities were published on two local newspapers (Khovd News and Business News) (Attached).
5.	Holding a one-day conference on wetland conservation and research, bird migration etc., where activities of the project will be presented.	NOT HELD.

Asian Waterbird Conservation Fund

亞洲水鳥保育基金

	<i>Proposed Activities</i>	<i>Actual Activities Organised</i>
6.	The provision of binoculars and telescopes to HUN Club will guarantee the sustainability of the investment for years to come, even after the project period is finished.	Ten binoculars, two spotting scopes, two eye piece and two tripods with tripod heads were purchased in the USA by Richard Reading, Denver Zoological Foundation, and kindly sent, free of charge to WWF Mongolia for US\$2,997.90. Telescopes and binoculars purchased through the project are sometimes used privately by HUN Club members for bird watching in their spare time. Furthermore – when not needed by HUN Club – the optics are shared with local conservation community.
7.	An info journal will be published, containing information on the project, including wetland-related stories, information on sustainable resource use in local wetlands etc. The print run (200 copies listed in the budget) could probably considerably increased by external financing.	NOT EXECUTED.

3. Overall Evaluation of the Project

The project still achieved some good results. Young people were trained in birdwatching in the field, the lectures passed on theoretical knowledge on birds and wetland ecology, and the binoculars and telescopes are (and will be) put to good use.

Field Trip to Ayrag Lake-Ramsar Site, western Mongolia 12/13 May 2007

A. Braunlich

To celebrate the **World Migratory Bird Day** I organised a 2-day field trip to Ayrag Lake, a shallow wetland in the [Great Lakes Basin](#) in Uvs province, western Mongolia. Participants of the trip were one German language teacher and one biology teacher, and 10 biology students, all from Khovd State University. The activity was sponsored by the project "**Support of HUN Club's conservation and public awareness activities in western Mongolia**" which is supported by **WWF Hong Kong's Asian Waterbird Conservation Fund** (see below).

We met in front of the WWF Altai-Sayan Field Office (where I work as an International Adviser) in the morning of May, 12th. After a brief stop just outside of town, where we collected water for the trip from a holy spring, we continued north, towards Ayrag Lake. Just the first 35 (out of c.200) km of the way was surfaced road, the remaining part we had to drive off the beaten track. Road-signs are virtually absent in Mongolia, and we lost our way twice (and got stuck in sand once...). Asking for directions is difficult too; during the 200-km ride we met two other cars only... (Khovd province has a population density of 1.1 people/square kilometre!).

Typical Mongolian tracks, breeding habitat of **Greater Sand Plover**.

However, we managed to reach the lake in early evening (after 8 hours of driving!) and pitched tents at the shore. After some birdwatching we prepared food at a campfire and went to our tents early. Most of our observations listed

below were done between early morning and noon of May, 13th. Observations had to stop in the afternoon due to one of the all-to-common sand-and-dust storms. But we managed to see a good selection of species, although we covered only a small part of the wetland. Despite the continuing strong wind we were able to observe a **Golden Eagle**, a **Long-eared Owl** and an **Osprey** on the way back to Khovd.

Huge flock of cormorants, gulls, and 3 pelicans -
(sorry, behind the dust storm which is visible behind the camels...)

Total 12/13 May: 90 bird species

Observations (68 species) **Ayrag nuur**, 12/13 May 2007

(10s=tens, 100s=hundreds, 1000s=thousands)

Swan Goose *Anser cygnoides* – c.50

Greylag Goose *Anser anser* – 100s

Bar-headed Goose *Anser indicus* – c.65

Whooper Swan *Cygnus cygnus* – 2 occupied nests

Common Shelduck *Tadorna tadorna* – 10s

Ruddy Shelduck *Tadorna ferruginea* – 17

Gadwall *Anas strepera* – 100s

Eurasian Wigeon *Anas penelope* – 100s

Mallard *Anas platyrhynchos* – 100s

Northern Shoveler *Anas clypeata* – 10s

Northern Pintail *Anas acuta* – 10s

Garganey *Anas querquedula* – 10s

Common Teal *Anas crecca* – 10s
Red-crested Pochard *Netta rufina* – 100s
Common Pochard *Aythya ferina* – 100s
Tufted Duck *Aythya fuligula* – 100s
Goosander *Mergus merganser* – 10s
Smew *Mergellus albellus* – 3
Great Crested Grebe *Podiceps cristatus* – 10s
Eurasian Spoonbill *Platalea leucorodia* -10s
Grey Heron *Ardea cinerea* – >100
Great Egret *Ardea alba* – 1
Dalmatian Pelican *Pelecanus crispus* – 3 adults, 1 immature
Great Cormorant *Phalacrocorax carbo* – >4000
Saker Falcon *Falco cherrug* – 1
Black-eared Kite *Milvus lineatus* – 1 (and several on the way)
Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus* – 4 adults
White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* – 2 adults, 1 immature
specifically unidentified *Haliaeetus* – 7
Demoiselle Crane *Grus virgo* – 4 pairs
Common Crane *Grus grus* – 1 pair and a flock of c.30
Black-winged Stilt *Himantopus himantopus* – 2
Pied Avocet *Recurvirostra avosetta* – 91
Northern Lapwing *Vanellus vanellus* – 100s, common breeder
Grey Plover *Pluvialis squatorola* – 2
Little Ringed Plover *Charadrius dubius* – 10s, common breeder
Kentish Plover *Charadrius alexandrinus* – 100s (flocks up to 50), common breeder
Greater Sand Plover *Charadrius leschenaulti* – 1 (and several pairs on the way)
Solitary Snipe *Gallinago solitaria* – 1
Black-tailed Godwit *Limosa limosa* – 1
Common Redshank *Tringa totanus* – 100s, common breeder
Common Greenshank *Tringa nebularia* – 10s
Green Sandpiper *Tringa ochropus* – 1
Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* – 1
Little Stint *Calidris minuta* – 51
Temminck's Stint *Calidris temminckii* – 3
Dunlin *Calidris alpina* – 58
specifically unidentified *Calidris* – >200
Mongolian Gull *Larus (vegae) mongolicus* – 100s, common breeder

Pallas's Gull *Larus ichthyaetus* – 100s, common breeder
Black-headed Gull *Larus ridibundus* – 10s
Gull-billed Tern *Sterna nilotica* – 2 + 2 + 17, breeder
Caspian Tern *Sterna caspia* – 4 + 28, breeder
Common Tern *Sterna hirundo* – 10s, common breeder
White-winged Tern *Chlidonias leucopterus* – 1
Pallas's Sandgrouse *Syrrhaptes paradoxus* – 2 + 2 + 4 + 9
Common Swift *Apus apus* – 100s
Eurasian Hoopoe *Upupa epops* – 2 (and several on the way)
Isabelline Shrike *Lanius isabellinus* – 1
Sand Martin *Riparia riparia* – 1000s
Barn Swallow *Hirundo rustica* – 100s
Lesser Short-toed Lark *Calandrella rufescens* – 100s, common breeder
Eurasian Skylark *Alauda arvensis* – 100s, common breeder
Horned Lark *Eremophila alpestris* – 10s, breeder
Eastern Stonechat *Saxicola (rubicola) maurus* – 1 male, 1 female (and 2 on the way)
Western Yellow Wagtail *Motacilla flava* – 10s (*M. f. leucocephala*)
Citrine Wagtail *Motacilla citreola* – one male near Khovd town
Masked Wagtail *Motacilla (alba) personata* – 10s
Richard's Pipit *Anthus richardi* – 2
Water Pipit *Anthus spinoletta* – 1

Observations (22 species) on the way between Khovd town and Ayrag nuur,
12/13 May 2007

Common Kestrel *Falco tinnunculus* – 1 on the way
Cinereous Vulture *Aegypius monachus* – 1 over Khovd town
Western Marsh Harrier *Circus aeruginosus* – 1 on the way
Golden Eagle *Aquila chrysaetos* – 1 immature on the way
Osprey *Pandion haliaetus* – 1 on the way
Short-eared Owl *Asio flammeus* – 1 on the way
Carrion Crow *Corvus corone* – on the way
Rock Pigeon *Columba livia* – f. *domestica* ('Feral Pigeon') on the way
Eurasian Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris* – 1 near Khovd town
Great Reed Warbler *Acrocephalus arundinaceus* – 1 in Khovd town
Common Starling *Sturnus vulgaris* – several in Khovd town
Hume's Leaf Warbler *Phylloscopus humei* – 4 in Khovd town

Black Redstart *Phoenicurus ochruros* – in Khovd town
Northern Wheatear *Oenanthe oenanthe* – near Khovd town, and on the way
Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka* – near Khovd town
Desert Wheatear *Oenanthe deserti* – several on the way
Rufous-tailed Rock Thrush *Monticola saxatilis* – a pair near Khovd town
House Sparrow *Passer domesticus* – in Khovd town
Eurasian Tree Sparrow *Passer montanus* – in Khovd town and on the way
Twite *Carduelis flavirostris* – 1 near Khovd town
Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus* – one in Khovd town
Grey-necked Bunting *Emberiza buchanani* – a pair near Khovd town

This [World Migratory Bird Day 2007](#)-activity was sponsored by the

Asian Waterbird Conservation Fund

The [Asian Waterbird Conservation Fund](#) was established in July 2005 to provide financial support for projects at sites of importance for migratory waterbirds in the [East Asian-Australasian Flyway](#). Cathay Pacific made an initial donation of HK\$500,000 (approx. US\$65,000) into the Fund. The Fund is administered by [WWF Hong Kong](#). Further donations are being sought actively from other sources to increase the amount in the Fund, so that a greater number of worthwhile projects can be supported in future. Each year, up to 25% of the amount in the Fund will be earmarked for disbursement to support approved projects. At present, the maximum amount that can be applied for each project will not exceed US\$4,000.

and by [WWF Mongolia](#)

“ХАР-УС НУУР”

КЛУБ

С.Баярхүү

Өнөөдөр Монгол орны экосистемийг бүхэлд нь хамгаалах, түүний унаган төрхийг хадгалан, нөөц баялагийг арвижуулах, зүй зохистой ашиглах үйл хэрэгт байгалийн ухааны мэргэжилтнүүд, орон нутгийн ард иргэд, хүүхэд залуучуудын тусламжтайгаар шийдвэрлэх олон асуудал тулгараад байна.

Бид үр удамдаа эрүүл экологийн орчныг үлдээх их үйлсэд хувь нэмрээ оруулахаар Ховд их сургуулийн эрдэмтэн багш, жилтан, оюутан залуус Хар-Ус нуурын байгалийн цогцолборт газрын

(ХУНБЦГ) хамгаалалтын салбарын мэргэжилтнүүд болон Ховд аймгийн зарим иргэдийн санаачилгаар сайн дурын үндсэн дээр нэгдэж “Хар-Ус нуур” (“ХУН”) нэртэй, төрийн бус байгууллагыг 2000 оны 3 сард байгуулсан билээ.

“Хар-Ус нуур” клуб нь байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах, өсгөн арвижуулах, зүй зохистой ашиглах арга зүйн үндэслэл, мэргэжлийн зөвлөмж боловсруулах, байгалийн нөхцөл, биологийн нөөцийн судалгаа хийх, байгаль хамгаалагчид иргэдийн дунд Монгол Улсын байгаль орчныг хамгаалах багц хууль, Монгол Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах, орон нутгийн байгаль хамгаалагчдын дунд мэргэжлийн сургалт явуулах ажлыг байгаль хамгаалах бусад байгууллага, хүмүүстэй хамтран зохион байгуулах зорилго бүхий нийгэмд үйлчилдэг төрийн бус

байгууллага юм.

Тус клуб нийт 500 гаруй гишүүнтэй, үүнээс байгалийн ухааны чиглэлээр мэргэжлийн 16 эрдэмтэн судлаач, профессор багш

нар байгаа нь байгаль хамгаалах, ашиглах, нөхөн сэргээх чиглэлээр Монгол улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдөх шинжлэх ухааны үндэслэлтэй онол, практикийн дүгнэлт, санал зөвлөмж гаргах бүрэн чадавхтай юм. Үүнд:

- Байгаль орчны бүх салбарт судалгаа хийх

- Байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх талаар сургалт, сурталчилгаа, нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийх

- Байгаль орчны хуулийг сурталчилах, хяналт тавих

- Олон нийтийг оролцуулсан байгаль хамгаалах ажил зохион байгуулах

- Аялал жуулчлалыг орон нутагт хөгжүүлэхэд мэргэжлийн

боловсон хүчнээр хангаж туслах

ХУН клуб Азийн усны шувуудыг хамгаалах фондтой (AWCF) хамтран ажиллаж байна

Asian Waterbirds Conservation Found-ын санхүүжилтээр “Монголын баруун хэсэгт байгаль хамгаалах, сургалт сурталчилгаа”-ны жижиг төслийг ХУН клуб хэрэгжүүлээд байна. ХУН клубын гишүүд хээрийн судалгаанд оролцож, нутгийн иргэдтэй хамтран ажиллахаас гадна өөрийн байгууллагын чадавхийг бэхжүүлэх чиглэлээр тодорхой үр дүнтэй ажлуудыг хийгээд байгаа юм. Тухайлбал ХУН клубын материаллаг баазад сүүлийн үеийн дуран, телескопуудыг нийлүүлсэн нь, залуу судлаачдыг судалгааны ажлын

арга барилд сургахад илүү их анхааран ажиллаж байна (Зургийг Ахел Б, мэдээг hun_club@yahoo.com).

Харгайн тэрэг бүтэц үргэмэл 1-1.5 м өндөртэй болж ургахад 10 жил шаардагддаг, гэтэл хүүхүүс бид 10 жил ургасан харгайг 10 минут тунгээд үнс болгоноцдог нь харамсалтай.

“Галын дот” малчдын нэрэмжит үйлдвэртэй байгаа 1.5 мм зузаантай үснээр томроор хийсэн зууныг худалдаж авахад 4 жилийн баталгаа сууцна

Дэл... сан (W... Мон... газар

Ман

“Мо... амьтан... нут... байгаль... шүт... хангал... тел

Дэл... сан (W... дэл... янз бай... бүү... жагсаал

1) А... 2) ... талын ... WW... Av... Switzer... T: +... F: +

Дэл... сан (W... Мон... газар

Амар... дүүрэг, 8-р х... Мон... Утао

И-мэ... Ховд... бүсийн... Утао... Факс... Вэб... www.pai

А... хамг... 1961

“Хар-Ус нуур” клуб

Манай орны экосистемийг бүхэлд нь хамгаалах, түүний унаган төрхийг хадгалан, нөөц баялагийг нь арвижуулах, зүй зохистой ашиглах үйлст байгалийн ухааны мэргэжилтнүүд, орон нутгийн иргэд, хүүхэд залуусын оролцоотой шийдвэрлэх олон асуудал тулгараад байна.

Үр удамдаа экологийн эрүүл орчныг үлдээх их үйлсэд хувь нэмрээ оруулах зорилгоор Ховдын их сургуулийн эрдэмтэн багш, ажилтан, оюутан залуус, Хар-Ус нуурын байгалийн цогцолборт газрын (ХУНБЦГ) хамгаалалтын салбарын мэргэжилтнүүд, Ховд аймгийн зарим иргэд санаачлан сайн дурын үндсэн дээр нэгдэх, “Хар-Ус нуур” (“ХУН”) нэртэй, нийгэмд үйлчилдэг ТББ-ыг 2000 оны III сард байгуулжээ.

Тус клуб байгалийн нөөц баялыг хамгаалах, өсгөн арвижуулах, зүй зохистой ашиглах арга зүйн үндэслэл, мэргэжлийн зөвлөмж олговсруулах, байгалийн өвцөл, биологийн нөөцийн судалгаа зийх зорилготой юм.

Мөн байгаль хамгаалагч, иргэдийн дунд Монгол Улсын “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” багц хууль, “Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай” зэрэг байгаль орчныг хамгаалахтай холбогдсон хууль, тогтоомжийг сурталчлах, орон нутгийн байгаль хамгаалагчдын дунд мэргэжлийн сургалт явуулах зорилготой.

Тус клуб нийт 500 гаруй гишүүнтэй, үүнээс байгалийн ухааны чиглэлийн 16 эрдэмтэн судлаач, профессор багш байгаа нь байгаль хамгаалах, ашиглах, нөхөн сэргээх талаар улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдөх, шинжлэх ухааны үндэстэй онол, практикийн дүгнэлт, санал, зөвлөмж гаргах бүрэн чадавхитайг харуулж

байгаа хэрэг юм. Клуб дараах чиглэлээр хамтарсан болон бие даасан үйл ажиллагаа явуулж байна. Үүнд: байгаль орчныг бүх салбарт судалгаа хийх, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх талаар сургалт, сурталчилгаа явуулж, нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийх, энэ талаар гарсан хуулийг сурталчлах, хяналт тавих, олон нийтийг оролцуулан

“ХУН” клуб Азийн усны шувуудыг хамгаалах фондтой (AWCF) хамтран ажиллаж байна

ажил зохиох, аялал жуулчлалыг орон нутагт хөгжүүлэхэд мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангах, туслах зэрэг юм.

“Asian Waterbirds Conservation Found”-ын санхүүжилтээр “Монголын баруун хэсэгт байгаль хамгаалах, сургалт, сурталчилгаа”-ны жижиг төслийг “ХУН” клуб хэрэгжүүлээд байна. Клубын гишүүд хээрийн судалгаанд оролцох, нутгийн иргэдтэй хамтран ажиллахаас гадна өөрийн байгууллагын чадавхийг бэхжүүлэх талаар үр дүнтэй ажлуудыг хийгээд байгаа юм. Тухайлбал клубынхээ материаллаг баазад сүүлийн үеийн дуран, телескопыг нийлүүлж, залуу судлаачдыг ажлын арга барилд сургахад илүү анхаарч байна

Ч.МӨНХ